

LOVISA BIBLIOTEK

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2024

Verksamhet och tjänster

Bibliotekstjänsterna i Lovisa hade fem verksamhetsställen: Lovisa huvudbibliotek, närbibliotek i Liljendal, Pernå och Tessjö samt bokbuss.

Utöver sin mångsidiga utlåningsverksamhet vägledde biblioteket dagligen kunder i informations-sökning och hjälpte dem med digitala problem, ordnade olika evenemang och fortsatte sitt breda samarbete med bland annat småbarnspedagogiken samt förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Många kunder använde biblioteket för annat än att låna och återlämna material: man tillbringade tid på biblioteken och träffade andra människor. Projektet Biblioteket NU!, finansierat av regionförvaltningsverket, lyckades nå cirka femhundra kommuninvånare och samlade in värdefull information om kommuninvånarnas önskemål och behov gällande det nya biblioteket.

Den totala utlåningen låg på samma nivå som 2023. Det totala antalet besökare ökade med cirka 3 procent.

	2023	2024
Total utlåning	132 320	132 650
Totalt antal besökare	71 965	74 505

Lovisa bibliotek är del av biblioteksnätverket Helle, som består av biblioteken i 12 nyländska kommuner (Askola, Borgnäs, Borgå, Hangö, Ingå, Lapträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila, Raseborg, Sibbo och Sjundeå). Biblioteken har gemensamt bibliotekskort, kund- och materialregister, bibliotekssystem och nätbibliotek, Helle-Finna. Böcker och annat material som kan lånas flyttades mellan Helle-biblioteken med gemensamma transporter tre gånger i veckan. Helle-nätverkets ledningsgrupp sammanträdde åtta gånger 2024.

Bibliotekssystemet Koha används i nästan alla biblioteksnätverk hela i Finland. Koha-systemet förvaltas av Koha-Finland Ab, som är ett kommunägt företag. I biblioteken väcktes 2024 en oro över de ändringar som Finlands regering föreslagit i upphandlingslagen. Om den nya upphandlingslagen verkställs skulle den hindra Koha-Finland Ab från att bedriva sin verksamhet i dess nuvarande form. Detta skulle ha en betydande inverkan på de allmänna bibliotekens verksamhet. Biblioteket lyfte fram sin oro i Lovisa stads utlåtande om förslaget till ny upphandlingslag.

E-material

Ett riksomfattande e-bibliotek inledde sin verksamhet 2024. E-biblioteket är en tjänst som är gemensam för kommunerna och som produceras av Nationalbiblioteket i samarbete med de allmänna biblioteken. Helle-nätverkets tidigare e-bokstjänster avvecklades gradvis under 2024.

Användningen av Helle-Ellibs upphörde i juni och användningen av Helle-Biblio i december 2024. Helle-biblioteken har en mångsidig representation i E-bibliotekets arbetsgrupper.

Helle-biblioteken erbjöd också andra e-tjänster via nätbiblioteket Helle-Finna: digitala inhemska tidningar (ePress, kan läsas på biblioteken) samt en omfattande samling av tidningar och tidskrifter från 120 länder på 60 språk (PressReader, kan läsas oberoende av plats). Tjänsterna omfattade dessutom två filmtjänster (Viddla, Kirjastokino), musikföreställningar (Medici.tv Edu) och tre olika musiktjänster (Naxos Music Library, Naxos Music Library Jazz och Naxos Music Library World).

Den totala utlåningen låg på samma nivå som 2023.

	2023	2024
Antal e-lån	14 358	14 858

Hemservice

Bibliotekets hemservice levererade material hem till kunder som inte själva kan besöka biblioteket. Under 2024 hade biblioteket tre hemservicekunder, som besöktes av bibliotekspersonal cirka en gång i månaden.

Barn- och ungdomsbiblioteksverksamhet

För barn ordnade Lovisa bibliotek ett brett utbud av evenemang som stöder lärande och läsglädje i olika åldersgrupper:

- 12.1 Sagostund för förskoleelever på Tessjö bibliotek
- 25–27.1 Barnens eget mjukisdjursval på Lovisa huvudbibliotek
- 25.1 Brädspelskväll på huvudbiblioteket
- 3–25.2 Barnens kulturveckor: Rimskog i huvudbiblioteket
- 3–25.2 Barnens kulturveckor: Affischutställning i huvudbiblioteket
- 19–25.2 Barnens kulturveckor: Vinterns sagoland i huvudbiblioteket
- 13.2 Sagobutiken i Liljendal bibliotek
- 14.2 Sagobutiken i Pernå bibliotek
- 15.2 Sagobutiken i Tessjö bibliotek
- 17.2 Sagobutiken i huvudbiblioteket
- 22.2 Snöglobsverkstad i huvudbiblioteket
- 29.2 Brädspelskväll på huvudbiblioteket
- 1–28.3 Utställning om meteorologiska fenomen: Vad är det för väder?
- 1.3 Sagobutiken i huvudbiblioteket
- 21.3 Brädspelskväll på huvudbiblioteket
- 4–30.4 Utställning: Från bok till film
- 18.4 Sagostund i Ada och Glada-parken
- 25.4 Brädspelskväll på huvudbiblioteket
- 23.5 Barnens bokcafé: Paula Noronen
- 28.5 Biblioteket med i sexornas Amazing place-dag
- 30.5 Brädspelskväll på huvudbiblioteket
- 26.9 Brädspelskväll på huvudbiblioteket
- 1.10–28.11 Poesirummet, Kirsi Kunnas 100 år

14.10 Sagobutiken i huvudbiblioteket
15.10 Sagostund på Lovisa museum
15.10 Sagobutiken i Pernå bibliotek
16.10 Sagobutiken i Liljendal bibliotek
17.10 Sagobutiken i Tessjö bibliotek
18.10 Sagostund på huvudbiblioteket
31.10 Brädspelskväll på huvudbiblioteket
1.11 Natt i biblioteket på huvudbiblioteket
9.11 Sagobutiken i huvudbiblioteket
14.11 Barnens bokcafé: Eva Frantz
28.11 Brädspelskväll på huvudbiblioteket
2.12 Låshunden på huvudbiblioteket
4.12 Sagobutikens jul på Liljendal bibliotek
7.12 Julig sagostund med Hannele Lampela på huvudbiblioteket
7.12 Sagobutikens jul på huvudbiblioteket

Öppna daghemmet Treffis bebisgrupp samlades på hösten och vintern 2024 i bibliotekets lokaler varje vecka.

Tack att du läser för barnet-bokkassar

Biblioteken i Lovisa och Lapträsk har skapat egna Tack att du läser för barnet-bokkassar, som delas ut på rådgivningen till 0-, 2- och 4-åriga barn i Lovisa och Lapträsk. Bokkassen innehåller en bok som är lämplig för barnets ålder och material om läsning och biblioteket för att inspirera familjer att läsa tillsammans. År 2024 delades totalt cirka 300 bokkassar ut.

Samarbete med småbarnspedagogiken

Småbarnspedagogikens verksamhet stöds av Lilla Kulturstigen, som för konsten nära barnen med hjälp av konstväskor. Väskorna innehåller till exempel sago-, rams- och rimmaterial som stöder barnens språkliga och kulturella utveckling. Väskorna kan reserveras och lånas på huvudbiblioteket. År 2024 lånades konstväskorna ut cirka 15 gånger. Småbarnspedagogikens grupper besökte också aktivt biblioteken och bokbussen.

Samarbete med förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

Förskoleelevers biblioteksbesök: Alla förskoleelever bjöds in för att bekanta sig med biblioteksvärlden och -tjänsterna. År 2024 besöktes biblioteket av 10 förskolegrupper.

Bokprat för alla klasser i årskurs 3 och 8: För alla elever i årskurs 3 och 8 erbjöds möjlighet till bokpratsbesök. År 2024 ordnades totalt 22 bokpratstillfällen.

Undervisning i informationssökning för alla klasser i årskurs 7: Alla elever i årskurs 7 bjöds in till huvudbiblioteket för att lösa escapespelet Zombie, med hjälp av vilket eleverna fick öva på informationssökning, källkritik och biblioteksanvändning. Totalt 9 grupper (102 deltagare) spelade Zombie-escapespelet.

Dessutom besöktes biblioteket aktivt av skolklasser och grupper varje vecka.

Under året skickade biblioteket ut tre nyhetsbrev till skolorna med information om bibliotekets aktuella evenemang och tjänster. Biblioteket var också en populär praoplats: under året introducerades totalt 10 skolelever till arbetslivet på biblioteket.

Evenemang och utställningar

Biblioteket ordnade många olika slags evenemang för olika målgrupper under 2024. Bokcafé ordnades i samarbete med Lovisa kultur- och miljörorelse.

- 13.1 Lovisa bokcafé: Martti Hario & Arno Rautavaara
- 15.1 Författargäst på Pernå bibliotek: Benita Backas-Andersson
- 27.1 Lovisa bokcafé: Bitte Westerlund
- 24.2 Lovisa bokcafé: Mikaela Strömberg
- 15.3 Diskussionsevenemanget Rum för kultur! tillsammans med kulturtjänsterna
- 16.3 Lovisa bokcafé: Julia Korkman
- 6.4 Lovisa bokcafé: Lars Westerlund
- 7.4 Tystnadens dag i Lovisa huvudbibliotek
- 27.4 Lovisa bokcafé: Meri Valkama och Tarja Halonen
- 20.5 Helledag i alla Hellebibliotek
- 15.6 Biblioteket med på Liljendal dagarna
- 18.8 Biblioteket med på Pernådagen
- 20.8 Biblioteket med på Lovisadagsmarknaden
- 26.8 Biblioteket med på Lovisadagskaffet
- 14.9 Lovisa bokcafé: Emma Juslin
- 28.9 Lovisa bokcafé: Ari Turunen
- 3.10 Författargäst på Pernå bibliotek: Marie Allen
- 10.10 Popup-bibliotek vid outsiderkonstevenemang på Societetshuset
- 12.10 Lovisa bokcafé: Tapani Ritamäki
- 22.10 Biblioteket nu! Verkstad för föreningar
- 24.10 Katja Merituuli Salminen från Outopodcast på besök på Lovisa huvudbibliotek
- 25.10 Resa till Helsingfors bokmässa
- 26.10 Lovisa bokcafé: Aino Sutinen och Maxim Fedorov
- 2.11 Lovisa bokcafé: Janne Ora
- 6.11 Språkcafé på huvudbiblioteket på svenska dagen
- 19.11 Biblioteket nu! Verkstad för yrkesverksamma inom kulturbranschen
- 23.11 Lovisa bokcafé: Kaj Korkea-aho
- 27.11 Biblioteket nu! Invånarverkstad
- 30.11 Lovisa bokcafé: Janne Flinkkilä
- 2.12–5.1 Utställning: Mina drömmars bibliotek
- 10–31.12 Utställning: Modig, pålitlig och flitig – hästen i östra Nyland

Bibliotekets evenemang besöktes under året av 1 800 personer.

På huvudbiblioteket finns en utställningslokal där det ordnas olika utställningar året om. Utställningslokalen kan bokas avgiftsfritt för kundernas egna utställningar. Under 2024 ordnades totalt 12 utställningar i huvudbiblioteket, av vilka 4 var bibliotekets egna utställningar.

Kommunikation och marknadsföring

Biblioteket kommunicerade via olika kanaler på finska och svenska, och också på andra språk i den mån det var möjligt. Stadens webbplats, webbplatsen Helle-Finna, Facebook, pressmeddelanden, elektroniska nyhetsbrev till skolorna och bibliotekets elektroniska skärm användes som kommunikationskanaler. Bibliotekets tryckta material bestod bland annat av olika broschyrer, blanketter, affischer, kassar, bokmärken, klistermärken och flygblad. Vi skötte kommunikationsverksamheten i samarbete med biblioteksnätverket Helle och med hjälp av vår egen personal. Bibliotekets egen kommunikation och marknadsföring sköttes huvudsakligen av en biblioteksfunktionär vid sidan av annat arbete. Den tid och det arbete som ägnades åt kommunikation och marknadsföring försvårades märkbart av konkurrensutsättningen av Lovisa stads tryckningstjänster, på grund av vilken det var omöjligt att upphandla tryckningstjänster.

Projekt

Projektet Biblioteket ger meningsfullhet – Deltagande kartläggning av bibliotekets lokal- och servicebehov, eller Biblioteket NU!, finansierades av regionförvaltningsverket och avslutades 31.12.2024. Genom projektet delaktiggjordes och nåddes ett stort antal kommuninvånare (cirka 500 personer). För interna intressentgrupper, invånare, föreningar, råd etc. i kommunen ordnades olika enkäter, verkstäder och höranden. Invånarenkäten fick 130 svar. I arbetsverkstäderna deltog sammanlagt över hundra personer. Genom att gå ut bland folket vid olika sammarevenemang och diskutera med invånare nådde man också personer som inte använder biblioteket. På grund av projektet tog också kommuninvånare kontakt med biblioteket. På basis av den respons som inkommit kände deltagarna att de blivit hörda, och de tackade för att staden är intresserad av deras åsikter. De data som samlades in under projektet var omfattande och analysen kan användas som underlag för planeringen av det framtida biblioteket. Analysen lämnas till projektplaneringsgruppen för det nya biblioteket och presenteras för fullmäktigeledamöterna under 2025.

Verksamhetsställen och lokaler

Bibliotekstjänsterna i Lovisa hade fem verksamhetsställen: Lovisa huvudbibliotek, närbibliotek i Liljendal, Pernå och Tessjö samt bokbuss.

Under presidentvalet 2024 användes närbiblioteken och bokbussen också som förhandsröstningsröstningsställe och/eller röstningsställe på valdagen.

Huvudbiblioteket

Huvudbiblioteket har sin verksamhet i tillfälliga hyrda lokaler i Nedrestaden i Lovisa. Lokalerna är trånga, och på grund av brist på utrymme är samlingarna begränsade. Mötesrummet i nedre våningen byggdes om till förråd på grund av utrymmesbrist. Det förra, mindre förrådsrummet

gjordes om till ett litet mötesrum/arbetsrum. Våren 2024 försåg hyresvärden personalens arbetsrum med en luftvärmepump, vilket underlättade arbetet i sommarvärmen.

Planeringen av det nya huvudbiblioteket fortsatte i projektarbetsgruppen för biblioteksprojektet.

Antalet lån och antalet besökare ökade klart i huvudbiblioteket. En bidragande orsak till ökningen var att bokbussen var ur bruk under flera månader.

	2023	2024
Huvudbiblioteket		
Total utlåning	68 080	78 400
Antal besökare	34 560	39 522

Tessjö närbibliotek

Tessjö bibliotek har sin verksamhet i hyrda lokaler på en central plats i centrum av Tessjö. Biblioteket användes regelbundet av de närliggande skolorna och i viss utsträckning även av daghemmet. En lokal stickklubb samlas varje vecka i biblioteket. Tessjö bibliotek tillhandahöll postombudstjänster, vilka användes flitigt. Antalet lån och antalet besökare sjönk en aning.

	2023	2024
Tessjö		
Total utlåning	20 530	14 600
Antal besökare	15 913	12 978

Liljendal närbibliotek

Liljendal bibliotek har sin verksamhet i Sävträsk i Liljendal i en biblioteksbyggnad som stod klar 1989. Lågstadieskolan i Sävträsk besöker biblioteket varje vecka. Antalet lån och antalet besökare ökade en aning.

	2023	2024
Liljendal		
Total utlåning	16 950	18 750
Antal besökare	9 500	12 637

Pernå närbibliotek

Pernå närbibliotek bedriver sin verksamhet i en över hundra år gammal byggnad i Pernå kyrkby. Byns handarbetsklubb samlas varje månad i biblioteket. Antalet lån ökade en aning, besökarantalet sjönk en aning.

	2023	2024
Pernå		
Total utlåning	8 390	8 600
Antal besökare	6 528	5 887

Bokbuss

Sommaren 2024 genomfördes en kundundersökning om bokbussens rutter och tidtabeller. Bokbussens tidtabell uppdaterades bland annat genom att ta bort tomma hållplatser och förkorta onödigt långa hållplatstider. Några nya hållplatser lades till. De nya tidtabellerna trädde i kraft i augusti 2024.

I september 2024 var bokbussen med om en trafikolycka där den skadades så att den inte längre kunde användas. Bokbussen var ur bruk hela resten av året, och vi var tvungna att avskriva cirka hälften av bokbussens material. Efter förhandlingar med Kotka stadsbibliotek fick Lovisa från årsskiftet låna Kotkas gamla bokbuss, som var väldigt lik Lovisas bokbuss. Avtalet om lånet av bokbussen ingicks för 2025–2026.

	2023	2024
Bokbussen		
Total utlåning	18 370	12 300
Antal besökare	5 464	3 481

Personal

På bibliotekstjänsternas fem olika verksamhetsställen arbetade i slutet av 2024 totalt 11,2 årsverken:

5 bibliotekarier
 1 specialbiblioteksfunktionär
 2 biblioteksfunktionärer
 0,8 bokbusschaufförer
 1 biblioteksbiträde
 0,4 projektplanerare
 1 bibliotekschef

Det rekommenderas att antalet anställda på allmänna bibliotek uppgår till 1 årsverke/1 000 invånare, det vill säga cirka 14,5 årsverken i Lovisa. För närvarande ligger antalet klart under rekommendationen.

Bibliotekstjänsterna valdes till årets arbetsgemenskap 2024 vid Lovisa stads central för bildning och välfärd. I den personalenkät som genomfördes på hösten fick biblioteket ett mycket bra resultat.

Representation

Lovisa biblioteks personal var aktiv i olika nätverk och arbetsgrupper inom biblioteksbranschen.

Representation i Helle-nätverkets arbetsgrupper:

Ledningsgruppen: Hanna Lindroos

Arbetsutskottet: Hanna Lindroos

Beskrivningsarbetsgruppen: Harriet Lill-Smeds

Samlingsarbetsgruppen: Ann-Helen Grundström / Emma Lahtinen

Helle-Junior-gruppen: Jasmin Lustig

Övrig representation:

Nätverket Barn- och ungdomsbiblioteksarbete i Nyland: Jasmin Lustig

Urvalsgruppen för svenskt e-biblioteksmaterial: Ann-Helen Grundström fram till 31.5.2024

Lovisa stads arbetsgrupp för biblioteksprojektet: Hanna Lindroos